

ኢብራዌታስ ገፌቲዳ ኪታ ጊዶ ቆፋ

ሃይሲ ሃ ኪታዚ ገፌቲዳይ ኢስታ ቦላ ጋኪዳ ጊታ ሜቶዛ ጊዶን ባ አማኖ አጋናስ ማቲዳ አማኒዛ አሳ ጊሻሳ። ሃይሳ ገፌዳዴይ ኢብራዌፔ አማኒዳይታስ ዮሱስ ኪርስቶሲ ቱማኔ ወርሴሳን ያሲ አሳ ናስ ቆንጨሲዳይ ያሳ ናይ ኢዛ ጊዲዳይሳ ቤሳናሳ። ሃ አማኒዛይቲ ባ አማኖን ሚኒ ኤቃና ማላ ኢዚ ኢስታ ሚንሴሴስ። ሄሲካ ቱሙ ጊዲዳይሳ ሄሹ ቱማ ዮጆታ ቆንጨሲ ቤሴስ።

1. ባ ኤኪዳ ሜቶዛ ባጋራ ባ አዋስ ቱማፔ አዛዜቲዛዴ ጊዲዳ ጊሽ ካሴ ጋልዓ ጫቆ ማፃፋን ዲዛ ናቤታፔ፥ ሙሴፔኔ ኪታንቻታፔካ ኬሂ አደስ።

2. ዮሱሲ ካሴ ጋልዓ ጫቆ ዎዴ ቄሴታፔካ ኬሂ አዲዛ ሜርና ቄሴይ ኢዛ ጊዲዳይሳ ያሲ ባ ዱናን ዮቲዴስ።

3. አማኒዛይይ ናጋራፔ፥ ባቦፔኔ ሃይቆፔ ዮሱሳ ባጋራ አታና፥ ዮሱሲ ቄሴታ ሃላቃ ጊዲዳ ማላ ኢብራዌታ አማኖ ዎጋቲኔ ሜሄታ ያርሾይ ሙ ሜላ ኤሾ ማላ ጊዲዳ አቶቴሳይ ኢዚ ቱማ ጊዳና ማላ አሲዴስ።

ሃ ማፃፋ ገፌዳዴይ ኢስራዔሌ ናይታ ታሪኪን ኤሬቲዳ አሳታ አማኖ ሴሚሶ ጎዔቲዲ (ሼዎፖ 11) ናባቢዛ አሳይ አማኖን ሚናና ማላ ቆሬሴስ። ሄሳሶካ (ሼዎፖ 12) ቦላ ናባቢዛ አሳይ ባ አይፌ ዮሱሳ ቦላ ሎዔሲ ዎሲዲ አማኖን ሚናና ማላኔ አይ ሜቶይኔ ዋዩይካ ኢስታ ቦላ ጋኪኮካ ዳንዳያና ማላ ዞሬስ። ወርሴሳንካ ኢዚ ኢስታስ ዱማ ዱማ ዞሬኔ ሴራ ቃላ ኢሚዲ ኩዮስ።

ሃ ማፃፋይ አይኪዳ ኩሜሳ ቆፋ

ጊሎሶ፥ ያሲ ባና ኪርስቶሳ ባጋራ ቆንጨሲዴስ 1:1-3

ኪርስቶሲ ኪታንቻታፔ ቦላ ጊዴስ 1:4-2:18

ኪርስቶሲ ሙሴፔኔ ኢያሱፔ ቦላ 3:1-4:13

ኪርስቶሳ ቄሴቴስ 4:14-7:28

ኪርስቶሳ ጫቆ ቃላ ቦላቴስ 8:1-9:22

ኪርስቶሳ ያርሼቴሳ ቦላቴስ 9:23-10:39

አማኖ ባይራቴስ 11:1-12:29

ያሳ ኡፋይሶ 13:1-19

ወርሴሳ ዎሳ 13:20-21

ኩሻ ቆፋ 13:22-25

የሳይ ባ ናዛ ባጋራ ዮቲዴስ

¹ ቤኒ ዎዴፔ አይኪዲ ያሲ ዱማ ዱማ አጌራ ናቤታ ባጋራ ካሴ ኑ አዋታስ ዳሮ ዎዴ ዮቲዴስ። ² ቃሴ ሃይሳ ወርሴሳ ዎዴ ቦላ ወርሲ ላቲሲዳዴኔ ሃ አላሜዛ ሜዲዳ ባ ናዛ ባጋራ ኑስ ዮቲዴስ። ³ ኢዚካ ያሳ ቦንቾ ቤሲዛዴኔ ያሳ ያሳቴሳስ ሎዎ ሌሚሶ ጊዲዲ ባ ዎልቃማ ቃላን ወርሲካ ሺሺ አይኪዴስ። ኢዚ አሳ ናጋራፔ ጌሺዳፔ ጉዬ ሳሎን ቦንቾ ያሳ ኡሻቻን ኡቲዴስ።

የሳ ናይ ኪታንቻታፔ አዴስ

⁴ ሄሳ ጊሽ ኢዛስ ኢሜቲዳ ሱንሳይ ኪታንቻታ ሱንሳፌ አዲዛይሳ ማላ ኢዚካ ኪታንቻታፔ ኬሂ አዴስ። ⁵ ያሲ ኪታንቻፔ “ኔኒ ታ ና፤

ታ ኔና ሃቺ ዮላዲስ።

ዎይኮ

ታ ኢዛስ አዋ ጊዳና፤

ኢዚካ ታ ና ጊዳና”

አናስ ጊዴ? ⁶ ቃሴካ ያሲ ባ ባይራ ናዛ ዱጌ ሃ ቢታ ቦላ ዮዲሼ “የሳ ኪታንቻቲ ወሪካ ኢዛስ ጎይኔቶ” ጊዴስ። * ⁷ ኪታንቻታ ጊሽ ሃሳዬሼ ቃሴ “ኪታንቻታ አያናታ፤ ባ አሳንቻታካ ታማ ላጮ ኬሴስ” ጊዴስ። * ⁸ ናዛ ጊሽ ቃሴ “ጎዶ! ኔ ዙፋኔይ ሜርናፔ ሜርና ጋካናስ ሚኒ ዳና። ኔኒ ኔ ካዎቴሳ ሊኬ ካሌሳሳ። ⁹ ኔኒ ዒሎቴስ ዶሳዳሳ፤ ማካላካ ኢፃሳ፤ ሄሳ ጊሽ ያሲ ኔ ጎዳይ ኔና ኔ ላጌታፔ ቦላ ኬሲዴስ። ኔና ኡፋይሳ ዛይቴ ቲዬዴስ” ጌስ። ¹⁰ ቃሴ “ጎዶ ኔኒ ኮይሮ ቢታ ሜዳዳሳ። ሳሎቲካ ኔ ኩሼን አሴቲዳ። ¹¹ ኢስቲ ዳያና፣ ኔኒ ጊዲኮ ሚና ዳና። ኢስቲ ወሪካ ማይዎ ማላ ጋልዓና። ¹² ኔኒ ኢስታ ማይዎ ማላ ቃላምዓና። ኢስቲካ ማይዎ ማላ ላሜታና። ኔ ጊዲኮ አይዴካ ኔኒ ኔና። ኔ ዱሳስ ወርሴሲ ዴና” ጌስ። ¹³ ያሲ ኪታንቻታፔ “ታኒ ኔ ሞርኬታ ኔ ቶሆ ጋርሳን ዮዲሳና ጋካናስ ኔ ታ ኡሻቻን ኡታ” አና ጊዴ? *

¹⁴ ኪታንቻቲ ወሪካ አቶቴሳ ላታና አሳታ አሳናስ ያሳፌ ኪቴቲዛ አሳንቻ አያና ጊዴቴኔ?

ጊታ ማሮቴስ

¹ ሄሳ ጊሽ ኑኒ ሲዬዳ ቃላፔ ባሌቲዲ ኩንዶንታ ማላ ኑ ሲዬዳ ቃላ ሎዴሲ ናጋናስ ቤሴስ። ² አዛስ ጊኮ ካሴ ኪታንቻታ ባጋራ ዮቴቲዳ ቃላይ ቴሙ ጊዲዳ ሄ ቃላ ዮዲ አዲዳይ ባስ ቤሲዛ ቂፃቴ

* 1:6 ዛሬ 32:43 * 1:7 ማዛ 104:4 * 1:13 ማዛ 110:1

ኤኬስ። 3 ኑ ቃሴ ሄሳ ማላ ጊታ ማርቴስ ጮ ሌፕ ሂስቲኮ ዋኒ አታኔ? ሃይሲ ማርቴሳይ ኮይሮ ጎዳ ባጋራ ኑስ ዮቴቲዴስ። ኢዛፔ ሲዩዳይቲካ ኑስ ጌሺ ዮቲዳ። 4 ያሲ ቃሴካ ማላታታ፥ ማላሊሲዛ ሚሻታ፥ ዱማ ዱማ ማላታታ አሶኒኔ ባ ሺኔ ማላ ኢሚዳ ዊሎ አያና ኢሞታታ ባጋራ ኢስታ ማርካቴሳ ሚንሲዴስ።

አሳ ዜሬስ አሺዳይ ዮሱሳ

5 ያሲ ሃይሳ ኑ ኢዛ ጊሽ ሃሳዩዛ ቡሮ ያና አላሜዛ ኪታንቻስ ሃርሲቤና። 6 ጊዶ አቲን ጌሻ ማፃፋይ ሃራሶን

“ኔ ኢዛስ ዩሻ ቆፓናስ አሲ አዜ?

ኢዛስ ኔ ቆፓናስ አሳናይ ኢዚ አዜ?

7 ኔ ኢዛ ኪታንቻታፔ ጉሳራ ጉሳዳሳ።

ቦንቾ ዛወዴኔ ጋላታ ኢዛ ሁዔን ዎሳዳሳ።

ኔኒ ኢዛ ኔ ኩሼ አሶታ ቦላ ሹማዳስ።

8 ኔ ወርሳካ ኢዛ ቶሆ ጋርሳን ሃሪሳዳሳ፤

ያሲ ኡባካ ኢዛፔ ጋርሳራ ኢዛስ ሃሪሲሺን አቲዳይ አይ ሚሺካ ዴና።

ጊዶ አቲን ሃዒ ቃሴ ወሪካ ኢዛስ ሃሬቲሺን ኑ ቤይቤኮ”

ጊዴስ። 9 ጊዶ አቲን ያሳ ኪያቴሳን አሳ ኡባ ጊሽ ሃይቃናስ ኪታንቻታፔ ጉሳ ዎዴ ጉዊዳ ዮሱሲ ዋዬ ሃይቆ ሃይቂዲ ሃዒ ቦንቾኔ ጋላታ ዛወዴ ባ ሁዔን ዎሲዳይሳ ኑ ቤዮስ። 10 ሃኒዛይ ወሪካ ኢዛፔ ኢዛስ ሜዴቲዳ ያሲ ዳሮ ናይታ ቦንቾስ ኤፋናስ ኢስታ ማርቴሳስ ሁዔ ጊዲዳ ዮሱሲ ዋዬን ፖላናስ ኮሺዛዝ ጊዲዴስ።

11 አስ ጌሺዛይኔ ኢዛን ጌዩዛ አሳይ ሄይቲ ኢሲ ኬሳ አሳታ። ሄሳ ጊሽ ዮሱሲ ኢስታ “ታ ኢሻቶ” ጊ ዪይጋናስ ዮላቴና። 12 “ታኒ ኔ ሱንሳን ታ ኢሻታስ ዮታና ሺቂዳ ዴሬዛ ሲንሳን ኔና ጋላቲዛ ዮሶ ታ ዮፃና።” * 13 ሄሳሶካ “ታ ኢዛን አማኔታና” ቃሴካ “ታኒኔ ታስ ያሲ ኢሚዳ ናይቲ ኑ ሃን ዶስ” ጌስ ጌሻ ማፃፋይ። *

14 ናይታስ አሾይኔ ሱሲ ዲዛ ማላ ኢዚካ ኢስታ ማላ አሳ። ሄሲካ ሃይቆ ቦላ ኢዛስ ዎልቃይ ዲዛ ዳቡሎሳ ኢዚ ባ ሃይቆ ዎልቃን ዛራናሳ። 15 ሄሳሶካ ባ ዲዛ ዎዴ ኡባን ሃይቆስ ባቦን ሃሬቲ ቃሹቲዳይታ ሃይቆፔ ዎዛናሳ። 16 ኢዚ ሃ ዩዳይ ኪታንቻታ ማዳናስ ጊዶንታ አብራሃሜ ዜሬሳታ ማዳናስ ዩዴስ። 17 ሄሳ ጊሽ ኡባ ባጋራ ኢዚ ባ ኢሻታ ሚሳታናስ ቤሲዛይ ጊዲዴስ፤ ኢዚ ሄሳ አሲዳይ ማርዛዴኔ አማኔቲዳ ዋና ቁሴ ሃላቃ ጊዲዲ ያሳስ አሳናሲኔ ዴሬዛ ናጋራፔ ማራናሳ። 18 ኢዚ ባ ሁዔን ፓጩቲዲ ሜቶ ኤኪዳ ጊሽ ፓጩቲዛይታ ማዳናስ ዳንዳዮስ።

* 2:12 ማዛ 22:22 * 2:13 ኢሳ 8:17-18

3

ዮሱሲ ሙሴፔ አደስ

1 ሄሳ ጊሽ ሳሎፔ ዌይሲ ኢንቴና ጋኪን አማኒዛ ኑ ኢሻቶ! ኑ አማኖስ ሃዋሪኔ ቁሴታ ሃላቃ ጊዲዳ ዮሱሳ ቆፒቴ። 2 ሙሴይ ያሳ ኬሳ ኡባ ቦላ አማኔቲዳይ ጊዲዳ ማላ ዮሱሲካ ባና ሹሚዳዴስ አማኔቲዳይ። 3 ኬሴ ኬዲዳዴስ ኬሳፌ ቦላራ ቦንቾይ ዲዛ ማላ ዮሱሳሲካ ሙሴፔ አዲዛ ቦንቾይ ቤሲዛዴ ጊዳናስ ቤሴስ። 4 ኬሴ ኡባስካ ኬዲዳዴይ ዴስ፤ ጊዶ አቲን ዉርሲካ አሲዳዴይ ያሳ። 5 ሙሴይ ቲንቢቴ ማርካቲሼ ያሳ ኬሳ ኡባ ቦላ ኢሲ አማኔቲዳ አሳንቻ ማላ ጊዲ ዴዲዴስ። 6 ኪርስቶሲ ጊዲኮ ያሳ ኬሳ ቦላ አማኔቲዳ ና ማላ። ኑኒካ ኢዛ ቦላ አማኔቲዛ ኡፋይሳይኔ ጨቁቲዛ ሂዶታ ሎዔሲ አይኪኮ ኑ ኢዛስ ዱሳ ኬሳ።

ያሳ አሳስ ኢሜቲዳ ቆፊሶ ቃላ

7 ሄሳ ጊሽ ዊሎ አያናይ ጊዛ ማላ
 “ኢንቴ ሃች ኢዛ ቃላ ሲዩኮ *
 8 ባዞ ቢታን ኢንቴ ታና ፓጪዳ ዎዴ ማካሊዳይሳሶ
 ኢንቴ ዎዝና ሙሚሶፒቴ።
 9 ኢንቴ አዋቲ ካሴ ሄን ታና ፓጪዳይ ታናራ ኤቁቲዳ።
 ታ አሲዳይሳ ዉርሲ አይዱ ታሙ ላይሳ ጋካናስ ቤዩዳ።
 10 ሄ ዎዴ ዮሎቴሳታ ቦላ ታ ሃንቁታዳ፤
 ኢስታ ዎዝናይ ኡባ ዎዴ ባሎቴስ፤
 ኢስቲ ታ ኦጌ ኤሪቤይቴና። 11 ቃሴ
 ‘ታ ኢስታስ ኢሚዛ ሼምፖሶ ኢስቲ ሙሴካ ጌሎቴና!’ ጋዳ
 ታኒ ታ ሃንቆን ጫቃዲስ” ጌስ።
 12 ታ ኢሻቶ! ኢንቴፌ አኒካ ዴዎ ያሳፌ ሃራሶ ኢንቴና ሃሲዛ
 ኢታኔ አማኖንታ ዎዝናይ ዶንታ ማላ ናጌቴቴ። 13 ሃራፔካ ኢንቴ
 ጋርሳፌ አኒካ ናጋራን ባሎቲዲ ባ ዎዝና ሙሚሶንታ ማላ “ሃች”
 ጌቴቲሼን ሃች ሃች ኢንቴ ኢንቴ ጋርሳን ሚኔቴቴ። 14 ኑስ ካሴ
 ኮይሮፔ ዲዛ አማኖ ኑኒ ዉርሴሳ ጋካናስ ሎዔሲ ሚንሲ አይኪኮ
 ኑኒ ኪርስቶሳራ ኢሲፌ ላታና።
 15 ሄሲካ “ኢንቴ ሃች ኢዛ ቃላ ሲዩኮ ካሴ ማካሊዳይታይሳ ማላ
 ሃዲካ ኢንቴ ዎዝና ኢንቴ ሚንሶንታ ማላ” ጌቴቲ ጌሻ ማፃፋን
 ዓፌቲዳይሳሶ ሃኒዴስ።
 16 ሲይዲ ማካልዳይቲ ኢስቲ አናንቴ? ሙሴይ ጊብዌፔ ካሴሳ
 ኬሲዳይታ ኡባታ ጊዴቴኔ? 17 ያሲ ኢስታ ቦላ አይዱ ታሙ ላይሳ
 ሃንቁቲዳይቲ ኢስቲ አናንቴ? ናጋራ አሲን ኢስታ አሃይ ባዞ ቢታን

* 3:7 ማዛ 95:7-11

ኩንዲ አቲዳይታ ጊዴቴኔ? 18 ኢዛስ አዛዜቶንታ ኢዲዳይታጉ አቲን ኢዛ ሽምፖሶ ጌሎንታ ማላ ኢዚ ጫቂ ዲጊዳይ ሃራይ አናንቴ? 19 ሄሳ ጊሽ ኢስቲ ጌሎንታ አቲዳይ አማኖይ ባይንዳ ጊሽ ጊዲዳይሳ ኑ ኤሮስ።

4

ይሳ ዴሬስ ኢሜቲዳ ሳምባታ ሽምፖ

1 ጌዴ ሽምፖሶ ጌላናስ ኢሜቲዳ ሂዶታይ ሃዲካ ናጌቲ ዲዛ ጊሽ ኢንቴ ጊዶፌ አኒካ ሄሳስ ቤሶንታዴ ጊዶንታ ማላ አኔ ናጌቶስ። 2 ሄይታንታስ ሳባኬቲዳ ማላ ኑስካ ሚሺራቾ ቃላይ ሳባኬቲዴስ። ጊዲኮካ ሲዩዳ አሳታራ ሲዩዳ ቃላይ ኢስታራ አማኖን ዋላኬቶንታ አጊዳ ጊሽ ኢስታ ማዲቤና። 3 ኑ ቃስ አማኒዛይቲ ሄ ሽምፖሶዛ ጌላና። ያሲ “ሄሳ ጊሽ ታኒ ታ ሃንቆን ‘ኢስቲ ታ ሽምፖሶ ሙሌካ ጌሌቴና’ ጋዳ ታ ጫቃዲስ” ጊዴስ። ጊዶ አቲን ሃይሲ አላሜይ ሜዴቶሳፔ ሃ ሲሚን ኢዛ አሶይ ፖሌቲዴስ። * 4 ኢሲ ሶን ላፑንሶ ጋላሳ ጊሽ “ላፑንሶ ጋላሲ ያሲ አሶ አባፌ ሽምፐዴስ” ጌቲቲ ጊሻ ማፃፍን ፃፌቲዴስ። * 5 ቃሴካ ሄ ሶዛን “ቴማፔ ኢስቲ ታ ሽምፖሶ ሙሌካ ጌሌቴና” ጌስ። * 6 ኢዛ ሽምፖሶ ቡሮ ጌላና ኢሲ ኢሲ አሳቲ ዴቴስ። ካሴ ኢስታስ ሚሺራቾ ቃላይ ሳባኬቲዳይቲ አዛዜቶንታ ኢዲዳ ጊሽ ኢዛ ሽምፖሶ ኢስቲ ጌሊቤቴና። 7 ሄሳ ጊሽ ያሲ “ሃቾ” ጊዲ ቃሴካ ሃራ ጋላስ ያሲዴስ፤ ሄሲካ ዳሮ ላይሳታፔ ጉዩ ዳዉቴ ባጋራ

“ሃቾ ኢንቴ ኢዛ ቃላ ሲዩኮ

ኢንቴ ያዝና ሙሚሶፐቴ”

ጌቲቲ ካሴ ዮቴቲዳ ማላ ሃኒዴስ። * 8 ኢያሶይ ኢስታስ ሽምፖ ኢሚዳኮ ያሲ ሃራ ጋላስ ጊዲ ዮቴናኮሺን። *

9 ሄሳ ጊሽ ሳምባታ ጋላስ ሽምፖይ ያሳ ዴሬስ ሃዲካ ዴስ። 10 ጋሶይካ ያሳ ሽምፖሶ ጌሊዛይ ዉሪ ያሲ አሲ ሽምፐዳ ማላ ኢዚካ ባ አሶፔ ሽምፐና። * 11 ሄሳ ጊሽ አኒካ ሄይታንታ ማላ አዛዜቶንታ ኢዲዳይሳ ሌሚሶ ካሊዲ ኩንዶንታ ማላ ሄ ሽምፖሶዮ ጌላናስ አኔ ሚኖስ።

12 ያሳ ቃላይ ፓፃ ዲዛይሳኔ አሲዛ ቃላ። ናምዑ ባጋ ቃራ ማሻፌካ አዲ ቃራ፤ ሽምፖኔ አያና፤ ሻያኔ ኮልቼካ ሻካና ጋካናስ

* 4:3 ማዛ 95:11 * 4:4 ሜዴ 2:2 * 4:5 ማዛ 95:11 * 4:7 ማዛ 95:7-8 * 4:8 ዛሬ 31:7፤ ኢያ 22:4 * 4:10 ሜዴ 2:2

ጫዴስ፤ ዎዚና ቆፋኔ አሞቴሳካ ፓጪ ያሌስ። 13 ያሳ አይፌፔ ጌጫቲዳ ሜዴታይ ሙሌካ ዴና። ኑ ኢዛስ ኑ ጊሽ ዛሮ ኢግናስ ቤሲዛ ኢዛ ሲንሳን ሃኖይ ወሪካ ካሎ ቆንጩን ቤታና።

ቄሴታ ሃላቃ ዩሱሳ።

14 ሄሳ ጊሽ ፑዴ ሳሎ ቢዳ ቄሴታ ሃላቃ ያሳ ና ዩሱሲ ኑስ ዲዛ ጊሽ አኔ ኑኒ ኑ አማኖ ሚንሲ አይኮስ። 15 ኑ ዳቡሪሺን ኑስ ቃዴታና ዳንዳዩዛ ቄሴታ ሃላቃይ ኑስ ዴስ። ኢዚ ኑ ማላ ኡባ ሚሻን ፓጩቲዴስ፤ ጊዲኮካ ኢዚ አይኮ ናጋራካ ስሲቤና። 16 ሄሳ ጊሽ ኑኒ ማሮቴስ ኤካናሲኔ ኑና ኮሺዛ ዎዴ ኑና ማዲዛ ኢዛ ኪዮቴስ ኑ ዴማና ማላ ጌዴ ኢዛ ማሮቴሳ አልጋኮ አኔ አማኖን ሺቆስ።

5

1 ቄሴታ ሃላቃ ጊዲ ሹጫቲዛዴይ ዳሮ አሳ ጊዶፌ ዶሬቴሲኔ አሳ ጊሽ ጊዲዲ ኢሞታኔ ናጋራ ጊሽ ያሮሾ ሺሻናስ ዶሬቴስ። 2 ኢዚካ ባ ባጋራ ዳቡራንቻ ጊዲዳ ጊሽ ኤሮንታ አሳታሲኔ ለጌ ባሊዳይታስ ቃዴታና ዳንዳዩስ። 3 ኢዚ ባ ናጋራ ጊሺኔ ሃራ አሳታ ናጋራ ጊሽ ያሮሾ ሺሻናስ ኢዛስ ቤሲዛይ ሄሳ ጊሻሳ። * 4 አሮኔይ ያይጌቲዳይሳሶ ኢዚ ያሲ ያይጊዳዴ ጊዳናስ ቤሴስ አቲን ሄሳ ሄ ቦንቾዛ ባርካ ባስ ኤኪዛዴይ ዴና። *

5 ሄሳሶካ ኪርስቶሲ ቄሴታ ሃላቃ ጊዳና ቦንቾ ባርካ ባስ ኤኪቤና። ጊዶ አቲን

“ኔ ታ ናኮ፤

ታ ኔስ ሃቾ አዋ ጊዳዲስ”

ጊዳ ያሳፌ ኤኪዴስ። * 6 ሄሳሶካ ሃራሶን

“ማልኬዬዴቄ ሹጫታ ማላ

ኔኒ ሜርናስ ቄሴታ ሃላቃ” ጌስ። *

7 ዩሱሲ ሃይሳ ቢታ ቦላ ዲዛ ዎዴ ኢዛ ሃይቆፔ አሻና ዳንዳዩዛይሳኮ አፉንጊሺ ጊታ ቃላራ ዎሳ ዎሲዴስ። አዳፌ አሽኬቴሳራ ኢዚ አዛዜቲዳ ጊሽ ኢዛ ዎሳ ያሲ ሲዬዴስ። * 8 ኢዚ ያሳ ና ጊዲኮካ ባ ኤኪዳ ዋዩዛፔ አዛዜቴስ ታማሪዴስ። 9 ሄሳ ባጋራ ፓጩዬ ባይንዳዴ ጊዲ ቤቲዳይሳፌ ጉዩ ባና አዛዜቲዛይታስ ኡባስ ሜርና አቶቴሳስ ጋሶ ጊዲዴስ። 10 ማልኬዬዴቄ ሹጫቴሳ ማላ ቄሴታ ሃላቃ ጌቴቲ ያሳን ሹጫቲዴስ።

* 5:3 ሌዌ 9:7 * 5:4 ኪሳ 28:1 * 5:5 ማዛ 2:7 * 5:6 ማዛ 110:4
* 5:7 ማቶ 26:36-46፤ ማር 14:32-42፤ ሉቃ 22:39-46

አማኖን ሚናና ማላ ኢሜቲዳ ቆፍሶ

11 ሄሳ ጊሽ ኑ ሃሳያና ሚሺ ቡሮ ዳሮይ ዴስ። ጊዶ አቲን ኢንቴ ዶታዓታ ጊዳዳ ጊሽ ኢንቴና ኤሪሶይ ሜቶ። 12 ኢንቴ ሃኒ ዎዴ አስታማሬ ጊዳናስ ቤሲሺን ሦሳ ቃላ ቡሮ ኮይሮፔ ዴንሲዲ ኢንቴና ታማርሲዛ አስ ኢንቴስ ኮሼስ። ኢንቴስ ኮሺዛይ ሚኖ ካስ ጊዶንታ ማላ። 13 ማስ ፓሄቲዛይ ቂ ጉሳ ና ጊዳዛ ጊሽ ሎዶኔ ኢታ ሻኪዛ ቲሚርቴ ሻኪ ኤሬና። 14 ሚኖ ካስ ጊዲኮ ሎዶኔ ኢታ ሻካናስ ባናቴሳ ዶሲሲዳ ዎዝና ኩንሲዳ አሳታሳ።

6

1 ሄሳ ጊሽ ኮይሮፔ ኪርስቶሳ ጊሽ ኢሜቲዳ ቲሚርቴዛ አጊዲ አኔ ጌዴ ሚኖ ቲሚርቴኮ ቦስ። ሃይቂዳ አሶፔ ማርቴሳን ጌሎ ጊሺኔ ሦሳን አማኖ ጊሽ ቡሮ አኔ ኢዛን ዎዲ ማዶኮ። 2 ሄሳሶካ ዪንቃቴ ጊሺኔ ኩሼ አሳ ቦላ ዎሶ ጊሽ ቃሴካ ሃይቂዳዎታ ዴንሳ ጊሺኔ ሜርና ፒርዳ ጊሽ ቡሮ ዎሲ ዶሞኮ። 3 ሦሳ ሽኔ ጊዲኮ ኑ ሄሳሶ አሳና።

4 ባ አማኖ ካዲዳ አሳታ ኢስታ ማርቴሳን ዎስቲ ዞራኔ? ፖዶይ ኢስታስ ኢሲቶ ፖዲዳይታ ሳሎ ኢሞቴሳ ኤኪ ቤዩዳይታ፣ ዪሎ አያና ኤኪ ቤዩዳይታ፣ 5 ሎዎ ሦሳ ቃላኔ ቡሮ ያና አላሜዛ ዎልቃ ኤኪ ቤዩዳይታ፤ 6 ዛሪዲ ካዲዳይታ ኢስታ ናምዓንሶ ዛሪዲ ማርቴሳን ኤኮይ ዳንዳዩቴና። ጋሶይ ኢስቲ ባ ሞሮስ ሦሳ ና ዛሪ ካቄቴሲኔ ካዉሼቴስ።

7 ኡባ ዎዴ ባ ቦላ ኢራ ኡዩዛ ቢታይ ቃሴካ ኢዛ ጎይዛዴስ አይፌ ኢሚዛ ቢቲያ ሦሳ አቻን አንጄታዱስ። 8 ጊዶ አቲን አጉንሲኔ አዶሮይ ሞኪዛ ቢታያ ጎዓይ ቤዩዳር ጊዳና። ሄ ቢታይስ ቃንጌቴሲ ማታን ዴስ። ኢዚ ዉርሴሲ ታማን ፀጌቴሳ ጊዳና። *

9 ታ ኢሻቶ! ኑኒ ሄሳሶ ሃሳይኮካ ኢንቴስ ኢንቴ አቶቴሳራ አይኪቲዳ ሎዎ ሚሽ ዲዛይሳ ኑ ሲዶኮ። 10 ካሴ ጊዲን ዎይኮ ሃዲ ጊዲንካ ኢንቴ አማኒዛይታ ማዲዳይሳኔ ኢዛ ሱንሳ ጊሽ ኢንቴ ቤሲዳ ሲቆቴሳ ባላናስ ሦሲ ማካላንቻ ጊዴና። 11 ኢንቴስ ኢሜቲዳ ሂዶታይ ፖሌታና ጋካናስ ኢንቴፌ ኢሲ ኢሲ አሲ ሄሳ ማላ አሶ ዉርሴሳ ጋካናስ ጌንጨዲ አሳና ማላ ኑ አሞቶስ። 12 አማኖኒኔ ዳንዳዩን ኢንቴ ኢዛ ሂዶታ ቃላ ላቲዛይታ ሚሳታናፔ አቲን ዶታዓታ ጊዳናይሳ ኑ ኮዮኮ።

ዎሲ ኢሚዳ ሂዶታ ቃላ ቴማቴሳ

13-14 ዎሲ አብራሃሜስ ሂዶታ ኢሚዳ ዎዴ ጫቂሼ ሃራ ኢዛፔ አዲዛዴይ ባይንዳ ጊሽ ባርካ ባናን፣ “ታ ኔና ቴማፔ አንጃና፤

* 6:8 ሜዴ 3:17-18

ታኒ ኔ ዜሬስ ዳርሳና” ጊ ጫቂዴስ። * 15 አብራሃሜይካ ጌንጪና ጊዳፕ ካሊዲ ኢዛስ ኢሜቲዳ ሂዶታ ዴሚዴስ።

16 አሳይ ጫቆ ጫቂሼ ባፕ ዶቃን ጫቂስ። ጫቆዚካ ጌቴቲዳይሲ ፖሌታና ማላ ሚንሲዛ ጊሽ ጫቂዳይታ ጊዶን ፓላማይ ዴንዲኮ ካሴ ጫቆ ቃላይ ዲጊስ። 17 ያሲ ላሜቶንታ ባ ቆፋ ሂዶታ ቃላ ላታናይታስ ቆንጪሳና ማላ ኮይዳ ጊሽ ጫቆ ቃላን ሚንሲዴስ።

18 ያሲ አይ ዎዴካ ዎርዶታናስ ዳንዳዮና፤ ኢዚ ላሜቶንታ ናምዑ ሚሻታን ኑ ሲንሳን ዲዛ ሂዶታ አይካናስ ኢዛኮ ሺቂዳ ኑኒ ጊታ ሚኖቴሰ ዴማና ማላ አሲዴስ። 19 ኑካ ሼምፖ ቴቄ ጊዲዳ ሚኖኔ አማንሲዛ ሂዶታ ዴሚዶስ፤ ሄ ሂዶታይካ ማጋላሻዛፕ ጉዬ ባጋራ ዲዛ ጌዴ ያሳ ኬሳ ጊዶ ጌሌስ። ** 20 ሄ ሶዚካ ኑ ጊሽ ዮሱሲ ካሴቲ ጌሊዳ ሶ፤ ኢዚካ ማልኬዴቄ ሹሜቴሳ ማላ ሜርናስ ቄሴታ ሃላቃ ጊዲዴስ።

7

ቄሴታ ሃላቃ ማልኬዴቄ

1 ሄሲ ማልኬዴቄይ ሳሌሜ ካዎኔ ያሳ ቄሴ፤ ኢዚካ አብራሃሜይ ካዎታ አሊ ዶኒዲ ሲሚሺን ዴሚዲ አብራሃሜ አንጂዴስ። 2 አብራሃሜይካ ባስ ዲዛ ኡባፌ ታሙ ኩሼፕ ኢሲ ኩሼ ኢዛስ ኢሚዴስ። ኮይሮ ኢዛ ሱንሳስ ቢርሼሲ “ፂሎ ካዎ” ጉሳ። ካሊዲ ቃሴ “ሳሌሜ ካዎ” ጉሲ “ሳሮቴሳ ካዎ” ጉሳ። 3 ኢዛስ አያካ። አዋይካ ዎይኮ ኢዛ ዮሌቴሳስ ዛርኬይካ ባዎ። ኢዚ አይዴ ዮሌቴዲ አይዴ ሃይቂዳኮኔ ኤሬቲቤና፤ ኢዛስ ዶሜሲኔ ዉርሴሲ ባዎ፤ ጊዶ አቲን ያሳ ና ማላ ሜርናስ ኢዚ ቄሴ ጊዲዲ ዴስ።

4 አኔ ኢንቴ ኢዚ አይ ማላ ጊታኮኔ ቆፒቴ። ሃራይ አቶሺን አዋታስ ኡባስ ኮይሮይ አብራሃሜይ ባ ዲዲ ኤኪዳይሳ ኡባፌ ታማፌ ኢሳ ኬሲ ኢሚዴስ። 5 ኢስታስ ቄሴቴሲ ኢሜቲዳ ሌዌ ናይቲ ኢስታ ኢሻቲ አብራሃሜ ዜሬሳታ ጊዲኮካ ዴራፕ ሄሲካ ባ ኢሻታፕ ታማፌ ኢሳ ኤካና ማላ ኢስታስ ዎጋን አዛዜቲዴስ። * 6 ሃይሳ ሃ አዴዛ ዜሬሲ ሌዌ ዜሬሰ ጊዴና። ጊዶ አቲን ኢዚ አብራሃሜፕ ታማፌ ኢሳ ኤኪዴስ። ካሴ ኢዛስ ሂዶታ ቃላይ ኢሜቲዳ አብራሜ አንጂዴስ። 7 ባይራይ ካሎ አንጂዛይሲ ዎጋ። 8 ኢሲ ባጋራ ታማፌ ኢሳ ኤኪዛይቲ ሃይቂዛይታ። ሃራ ባጋራ ቃሴ ታማፌ ኢሳ ኤኪዛዴይ ሃይቆንታ ፓፃ ዲዛ ማላ ኢዛስ ማርካቲዳዴይ ማልኬዴቄ። 9 ሃራይ አቶሺን

* 6:13-14 ሜዴ 22:16-17 * 6:19 ማጋላሻ ጊዛይሳ ኢሲ ኢሲ ባጋ ጋዎሶን ቃላን ማጋራጃ ጌቴስ። * 6:19 ሌዌ 16:2 * 7:5 ታይ 18:21

ሌዌይካ አብራሃሜ ባጋራ ታማሬ ኢሳ ኪሲዴስ ጋናስ ዳንዳዮቴስ።
10 ጋሶይካ ማልኪዌዴቄይ አብራሃሜ ጋጊዛ ዎዴ ሌዌይ ቡሮ ባ አዋ አብራሃሜፕ ዩሌቲቤና።

ዮሱሲ ማልኪዌዴቄ ማላ

11 ፓጩይ ባይንዳ ፖሎይ ቤቲዳይኔ ዎጋይ ዴሬዛስ ኢሜቲዳይ ሌዌ ቄሴቴሳ ማላ ጊዲዳኮ አሮኔ ማላ ጊዶንታ ማልኪዌዴቄ ሹሜቴሳ ማላይ ሃራ ቄሴይ ያናስ አዛስ ኮሺዴ? 12 ቄሴቴሳ ዛርኬይ ላሜቲዛ ዎዴ ዎጋይካ ላሜታናይሲ አቶንታ ሚሻ። 13 ሄሲ ዉሪካ ኢዛስ ዮቴቲዳ ቄሴይ ኢዚ ሃራ ዜሬሳ። ኢዛ ዜሬሳፌ ስኒካ ያርሾሶን እሲ ኤሪዛዴይ ባዋ። 14 ኑ ጎዳይ ዩሁዳ ባጋሬ ዩዳይሲ ቱማ። ሙሴይ ቄሴታ ጊሽ ዮቴሼ ሃ ዜሬሳ ጊሽ ዮቴዳይሲ ኢሲ ሚሽካ ባዋ።

15 ማልኪዌዴቄ ማላይ ሃራ ቄሴይ ዴንዲኮ ኑ ካሴ ዮቴዳ ዮጋይ ዳር ቆንጩ ጊዴና። 16 ኢዚ ቄሴ ጊዲዳይ ዳዮንታ ዴጋ ዎልቃን አቲን ዜሬሳፌ ዩዳ ዎጋፕ ጊዴና። 17 ኢዛስ “ኔ ማልኪዌዴቄ ሹሜቴሳ ማላ ሜርናስ ቄሴ” ጊ ማርካቲዴስ። * 18 ካሴ አዛዞይ ላፋኔ ጎዎንታይሳ ጊዲዳ ጊሽ አቲዴስ። 19 ዎጋይ አናካ ጊሻናስ ዳንዳዮንታ ጊሽ ኑ ያሳ አቺ ሺቃናስ ኢዛፕ አዲዛ ሃራ ሂዶታይ ኑስ ኢሜቲዴስ።

20 ሄሲካ ጫቆይ ባይንዳ ሃንቤና፤ ሃንኮ ቄሴ ጊዲዳይቲ ጫቆይ ባይንዳይታ። 21 ኢዚ ጊዲኮ ቄሴቴሳ ጫቆን ኤኪዴስ። ጋሶይካ ያሲ ኢዛ ጊሽ “ጎዳይ ጫቂዴስ፤

ባ ቆፋ ኢዚ ላሜና፤ ‘ኔ ሜርናስ ቄሴ’ ” ጊዴስ። *

22 ሄሳ ማላ ጫቆፕ ዴንዲዳይሳን ዮሱሲ ሄሳሬ አዲዛ ጫቆ ቃላስ ዋሴ ጊዲዴስ።

23 ካሴ ቄሴቲ ባ አሶን ሲንሴ ጉጀንታ ማላ ሃይቆይ ኢስታ ዲጊዳ ጊሽ ቆዳይ ኢስታስ ዳሮ። 24 ዮሱሲ ጊዲኮ ሜርናስ ዲዛዴ ጊዲዳ ጊሽ ኢዛ ቄሴቴሲ ሻሬቶንታ ቄሴቴሳ። 25 ሄሳ ጊሽ ኢዚ ኢስታ ጊጊሳና ጋናቲሼ ኡባ ዎዴ ሃይቆንታ ፓፃ ኤቂ ዲዛ ጊሽ ኢዛ ባጋራ ያሳኮ ዩዛይታ ዉርሲ አሻናስ ዳንዳዮስ። 26 ሄሳ ጊሽ ኑስ ኮሺዛ ቄሴታ ሃላቃይ ሄሳ ማላ ጊሽኔ ዎሶይ ኢዛ ቦላ ባይንዳ ሂሎኔ ናጋራንቻታፕ ሻኬቲዲ ሳሎታፕ ቦላራ ቦንቼቲዳ ቄሴታ ሃላቃ። 27 ኢዚ ሃንኮ ቄሴታ ሃላቃታ ማላ ኮይሮ ባ ናጋራ ጊሽ ቃሴካ ካሌሲዲ ሃንኮ ዴሬዛ ናጋራ ጊሽ ጋላስ ጋላስ ያርሾ ሺሻናስ ኢዛ ኮሼና። ኢዚ ባና እሲ ኢሚዳ ዎዴ አሳ ናጋራ ጊሽ ኢሲቶ ሲንሳ ባጋሳራ ያርሾ ዉርሲ ፖሊዴስ። * 28 ዎጋይ ዳቡራንቻ

* 7:17 ማዛ 110:4 * 7:21 ማዛ 110:4 * 7:27 ሌዌ 9:7

አሳታ ቁሴታስ ዋና ሃላቃ ሂስቲ ሹሜስ። ዎጋፔ ካሊዲ ዱዳ ጫቆ ቃላይ ጊዲኮ ሜርናስ ኢዛ ቦላ ዎሶይ ባይንዳ ናዛ ሹሚዴስ።

8

ዮሱሲ አራሳ ጫቆ ቁሴታ ሃላቃ

1 ሄሳ ጊሽ ኑ ሃሂ አሳና ዋና ዮዶይ ሃይሳ። ሃይሳ ማላ ሳሎ ቦላ ያሳ ቦንቾ አልጋ ኡሻቻን ኡቲዳ ቁሴታ ሃላቃይ ኑስ ዴስ።

* 2 ኢዚ አሲ ቶኪዳ ዱንካኔ ጊዶን አሲዛዴ ጊዶንታ ጎዳ ያሲ ቶኪዳ ቱሙ ዱንካኔን ጊሻሶን አሲዛዴ።

3 ቁሴታ ሃላቃይ ሹሜቲዛይ አሳይ ያሳስ ኢሚዛይሳ ያሳስ ሺሻናሲኔ ያርሾ ያርሻናሳ። ሄሳ ጊሽ ሃይሲ ሃ ቁሴታ ሃላቃይካ ያሳስ ሺሻናስ ኢሲ ሺሺዛ ሚሺ ኢዛስ ኮሺስ። 4 ኢዚ ቢታ ቦላ ዲዛኮ ቁሴ ጊዴና። አዛስ ጊኮ ዎጋይ ጊዛ ማላ ያርሾ ሺሺዛ ሃራ ቁሴቲ ዴቱስ። 5 ኢስቲ ካሴ ሳሎን ዲዛ ያሳ ኬሳይስ ሌሚሶኔ ኤሾ። ሙሴይ ዱንካኔዛ አሳና ጊሺን “ኔስ ዙማ ቦላ ቆንጨዳይሳሳ ዉርሳ አሳናስ ናጌታ” ጊዛ አዛዞይ ሄሳ ጊሽ ኢዛስ ኢሜቲዴስ።

6 ጊዶ አቲን ዮሱሲ ጊዶ ጌሊ ጋናቲዛይ ጫቆ ቃላይ ካሴይሳፊ አዲዛይሳ ማላ ኢዚ ኤኪዳ አሶይካ ካሴይታ አሶፔ አዴስ። ሄሲካ ካሴይሳፊ ሎዲዛ ሂዶታ ቃላና።

7 ካሴ ጫቆ ቃላን ፓጩይ ባይንዳኮ ናምዓንሶ ሃራ ጫቃናስ ኮሺና። 8 ጊዶ አቲን ያሲ ዴሬዛ ቦላ ፓጩይ ዲዛይሳ ዴሚዳ ጊሽ “ኢስራዔሌ አሳራኔ ዮሁዳ አሳራ ታኒ አራሳ ጫቆ ጫቁታና ዎዴይ ያና። * 9 ሄሲካ ታ ኢስታ ጊብዔፔ ኬሳናስ ኢስታ ኩሼ አይካዳ ካሴ ኢስታ አዋታራ ጫቁቲዳ ቃላ ማላ ጊዴና። ጋሶይካ ኢስቲ ካሴ ታ ጫቆ ቃላን ኤቂቤቴና። ታካ ኢስታ ዮዳ ቤሳዲስ።

10 ሄሳፊ ጉዬ

ኢስራዔሌ አሳራ ታ ጫቁታና ቃላይ ሃይሳ ማላ ጌስ ጎዳይ። ታኒ ታ ዎጋ ኢስታ ዎዝናን ዎሳና።

ኢስታ ዎዝና ቦላካ ዓፋና። ታ ኢስታ ያሴ ጊዳና።

ኢስቲካ ታ ዴሬ ጊዳና። 11 ሃይሳፊ ጉዬ አሲ ባ ጉታ አሳ ዎይኮ ባ ኢሻ ‘ኔ ጎዳ ኤራ’ ጊ ታማርሴና።

ጋሶይካ አሲ ጉሳፊ ጊታታ ጋካናስ ዉሪካ ታና ኤራና።

12 ኢስታ ቆሆዛ ታ ማራና። ሃይሳፊ ሲንሳን ታ አሳ ናጋራ ናምዓንሶ ዛራ ቆፒኬ” ጌስ።

* 8:1 ማዛ 110:1 * 8:8 ኤር 31:31-34

13 ሃይሳ ሃ ጫቆዛ ኢዚ “አራሳ ጫቆ” ጊዲ ካሴ ጫቆዛ ጋልግ ኪሲዴስ። ሄሳ ጊሽ ጋልዲዲ ወሪዳይሲ ዳያና ዎዴይ ማቲዴስ።

9

ቢታ ቦላኔ ሳሎን ዲዛ ጎይኖ ዎጋ

1 ኮይሮ ጫቆ ቃላዛን ያሳስ ጎይኒዛ ዎጋይኔ ቢታ ቦላ ዲዛ ያሳ ኬሲ ዴስ። 2 ካሴ ናምዑ ኪፊሌራ ዲዛ ዱንካኔይ ጊጌቲ ዴስ። ኮይሮ ኪፊሌዛን ያምፔ ዎሲዛሶይኔ ሃራጴዛይ ቃሴ ኡኬሲ ዴስ። ሄሳ ሄ ኪፊሌዚ ዱማ ኪፊሌ ጌቱቲስ። * 3 ናምግንሶ ኪፊሌዚ ናምግንሶ ማጋላሻፔ ጉዩ ባጋራ ዲዛ ኪፊሌይ ኡባፌ ዱማ ጌቱቲስ። * 4 ሄሳ ጊዶን ዎርቃፌ አሴቲዳ ኡፃኔ ጩዋሲዛ ቁሪ ሹልዔ ማላይኔ ዎርቃን ሜሹቲዳ ጫቆ ታቦታይ ዴስ። ሄ ታቦታይካ ኢዛ ጊዶን ማናይ ዲዛ ዎርቃ ሌማቲይ፣ ጨሊሊዳ አሮኔ ጉፌይኔ ጫቆ ቃላቲ ኢዛ ቦላ ሃፌቲዳ ሹቻ ማሴሲ ዴስ። * 5 ሄ ታቦታዛ ቦላ ዲዛ ናጋራፔ ማሮቲሳ ካማዛ ቦላ ባ ቁፌራ ካሚዛ ቦንቾ ኩሩቤቲ ዴቲስ። ሃዲ ቃሴ ኑ ሄይታንታ ኢሳ ኢሳ ጊሽ ሻኪ ሻኪ ሃሳያናስ ዳንዳዮኮ። *

6 ወሪካ ሄሳሶ ጊጌቲዳፔ ጉዩ ቁሴቲ ባ አሶ ፖላናስ ዱንካናስ ኮይሮ ኪፊሌ ጌሌቲስ። * 7 ጊዲኮካ ኡባፌ ጊዶቲዛ ኪፊሌ ቁሴታ ሃላቃይ ሃላላ ጌሌስ። ሄሲካ ላይሳን ኢሲቶ ሃላላ ጊዲሺን ኢዚ ባ ናጋራ ጊሺኔ ዴሬይ ኤሮንታ አሲዳ ናጋራ ጊሽ ሺሺዛ ያርሾ ሱስ አይኮንታ ሙሌካ ጌሌና። * 8 ኮይሮ ዱንካኔዚ ካሴ ዲዛ ዎዴ ጌዴ ኡባፌ ዱማ ጌቱቲዛሶ ኤፊዛ አጌይ ሄ ዎዴ ቆንጩ ጊዶንታይሳ ሂሎ አያናይ ቤሴስ። 9 ሄሲካ ሃይሳ ሃ ዎዴዛስ ሌሚሶ ጊዲሺን ካሴ ሺቁዛ ያርሾቲኔ ጮ ኢሜቲዛ ኢሞታቲ ኢሚዛይታ ዎዝና ሹምፒሳናሲኔ ሙሌ ጌሻናስ ዳንዳይቤቴና። 10 ሄይታንቲ ወሪካ አራሳ ዎጋይ ያና ጋካናስ ጮ ሜላ ዱና ሃሳያ ማላ። ቃሴካ ኢስቲ ሙሳ ጊሺኔ ኡሻ ጊሽ ቃሴካ ዱማ ዱማ ጌሾ ዎጋታ ሃላላ።

ኪርስቶሳ ሱስ

11 ጊዲኮካ ኪርስቶሲ ቡሮፔ ያናስ ዲዛ ሎዎ ሚሻታስ ቁሴታ ሃላቃ ጊዲዲ ቆንጩዴስ፤ ኢዚ ኢዛን ጌሊዳ ዱንካኔዚ ጊታኔ ጌሻ። ሄ ዱንካኔዚ አሳ ኩሹን አሴቶንታይሳኔ ሃይሳ ሃ ሜዴቴሳፌ ጊዴና። 12 ኢዚ ሄ ዱንካኔዛን ጌሊሹ ዴይሻታ ሱሱኔ ዎፓኖ

* 9:2 ኪሳ 25:31-40፤ 26:1-30 * 9:3 ኪሳ 26:31-33 * 9:4 ኪሳ 16:33፤ 25:10-16፤ 30:1-6፤ ታይ 17:8-10፤ ዛሬ 10:3-5 * 9:5 ኪሳ 25:18-22 * 9:6 ታይ 18:2-6 * 9:7 ሌዌ 16:2-34

ቦራታ ሱል ኤኪ ጌሊቤና። ጊዶ አቲን አስ አሻናስ ሜርናስ ባ ሱል ኤኪዲ ኡባፌ ዱማ ጌቲቲዛ ኪፊሌ ሃራ ዎዴ ናምግንፊ ጌሎንታ ማላ ዉርሴሳ ጌሎ ጌሊዴስ። ¹³ ኢስታስ ካሬ ባጋ አሳቴሳይ ቱኒዳ አሳታ ቦላ አራጪዛ ዴይሻ ሱሴኔ ዎጋኖ ቦራታ ሱሴ ሄሳሶካ ያርሾስ ፀ-ጌቲዳ ኡሳ ቢዲንሲ ኢስታ ጌሺዛይሳ ጊዲቱ። * ¹⁴ ሜርና አያናን ባና ዎሶይ ባይንዳ ያርሾ አሲ ያሳስ ሺሺዳ ኪርስቶሳ ሱሴ ኑኒ ዴዎ ያሳስ ጎይናናስ ሃይቄሳ አሶፕ ኑና አይ ማላ አሲ ጌሻንዴ?

¹⁵ ሄሳ ጊሽ ሄይጌቲዳይቲ ኢስታስ ኢማና ጌቲቲዳ ሜርና ላታ ኤካና ማላ ኪርስቶሲ አራሳ ጫቆስ ጋናቲዛዴ ጊዲዴስ። ኮይሮ ጫቆዛ ጋርሳን ዲዛ ዎዴ ኢስቲ አሲዳ ናጋራፕ ጌያና ማላ ኢስታ ጊሽ ኢዚ ሃይቄዴስ።

¹⁶ ባዛይ ባዜቲዛይሳ ጊዲኮ ባዚዳዴ ሃይቆ ሻዚ ኤራናስ ቤሴስ። ¹⁷ ጋሶይካ ባዛይ ማኒዛይ ባዚዳዴይ ሃይቄና። ባዚዳዴይ ጋፃ ዲሺን ባዛይ አይኮካ አሴና።

¹⁸ ሄሳ ጊሽ ኮይሮ ጫቆ ቃላይ ሱሴ ባይንዳ ማኒኒቤና። ¹⁹ ሙሴይ ባ አዛዞ ዎጋ ዴራስ ሶቲ ሲሚዲ ዴይሻታ ሱሴኔ ዎጋኖ ቦራታ ሱል ሃሳራ ኤኪዲ ዞዎ ዶርሳ ኢሲኬን ኤጩሬ ዉርጩ ማላ ሄሶጴ ጌቲቲዛ ማሳራ ኤኪዲ ባ ፃፊዳ ዎጋ ማፃፋ ቦላኒኔ ዴሬዛ ቦላ ዉዲዴስ። ²⁰ “ኢንቱ ናጋና ማላ ኢንቱና ያሲ አዛዚዳ ጫቆ ቃላ ሱሳይ ሃይሳ” ጊዴስ። ²¹ ሄሳሶካ ዱንካኔዛኔ ኢዛ ጊዶን ዲዛ አሶ ሚሻ ቦላ ኡባ ሱል ዉዲዴስ። * ²² አዳፊካ ጉላ ሚሻቲ አቲሺን ሃንኮ ዳሮ ሚሻይ ሱሳን ጌያናስ ቤሲዛይሳ ዎጋይ አዛዜስ። ሱሴ ጉኮንታ ዲሺን ማሮይ ባዎ። *

²³ ሄሳ ጊሽ ሳሎ ሚሻታስ ሌሚሶ ጊዲዳይቲ ሃይታንታን ጌያናይስ አቲና ሺን። ሳሎን ዲዛ ሚሻቲ ጊዲኮ ሃይሳፊካ አዲዛ ያርሾን ጌያናስ ቤሴስ። ²⁴ ኪርስቶሲ ቱሙ ዱንካኔይስ ሌሚሶኔ አሳ ኩሼን አሴቲዳ ያሳ ኬሴ ጌሊቤና፤ ጊዶ አቲን ሃዲ ኑ ጊሽ ያሳ ሲንሳን ቤታናስ ፑዴ ሳሎ ጌሊዴስ። ²⁵ ቄሴታ ሃላቃይ ባ ሱል ጊዶንታ ሱል ኤኪዲ ሳይሳን ሳይሳን ኡባፌ ዱማ ኪፊሌ ጌሊዛይሳሶ ኪርስቶሲ ባና ያርሻናስ ፑዴ ሳሎ ሺሬቲ ሺሬቲ ጌሊቤና። ²⁶ ሄሳ ማላ ጊዲዛኮ ኪርስቶሲ አላሜይ ሜዴቶሳፕ ሃ ሲሚን ዳሮ ዎዴ ሜቶ ኤካናስ ቤሴስ፤ ሃዲ ቃሴ ዎዴ ዉርሴሳን ባና ያርሺዲ ናጋራ ዲጋናስ ዉርሴሳስ ኢሲቶ ቆንጫዴስ።

²⁷ ሄሳሶካ አሲ ኢሲቶ ሃይቄስ፤ ሄሳፌ ካሊዲ ፐርዳ ሲንሳን ኤቃናስ ጊጊ ኡቲዴስ። ²⁸ ኪርስቶሲ ዳሮ አሳ ናጋራ ዲጋናስ ኢሲቶ ያርሹቲዴስ። ናምግንሶካ ኢዚ ቆንጫና፤ ሄሲ ኢዛ

* 9:13 ሌዌ 16:15-16፤ ታይ 19:9:17-19 * 9:21 ሌዌ 8:15 * 9:22 ሌዌ 17:11

ናጊዛይታስ አቶቴሲ ኤኪ ያናስ አቲን ናምዓንቶ ዛሪ ናጋራ ቶካናስ ጊዴና። *

10

ኪርስቶሲ ኢሲቶ ሜርናስ ሺሺዳ ያርሾ

1 ሙሴ ዎጋይ ቡሮ ሲንሳራ ያና ሎዎ ሃኖታስ ኤሾፔ አቲን ቱሙ አዳ ሜዳይ ኢዛስ ዴና። ሄሳ ጊሽ ላይላን ላይላን ፓጩይ ባይንዳ ሸሪ ሸሪ ሸሸዛ ያርሾይ ያሴ ጎይናናስ ሺቂዛ አሳ ጊሻናስ ሙሌካ ዳንዳይቤና። 2 አሳ ሙሌራ ጊሻና ዳንዳይዛይሳ ጊዲዳኮ ኢስቲ ያርሾ ያርሻናይሳ አጋጌቴኔ? ቃሴካ ያሴ ጎይናና ሺቂዛ አሳይ ኢሲቶ ጊዩዛኮ ባ ዎዝናራ ናጋራንቻ ጊዲዳይሳ ሲዳና። 3 ጊዶ አቲን ሄይቲ ያርሾቲ ላይላን ላይላን ናጋራ ዛሪ ዛሪ ቆፊሴቴስ። 4 ጋሶይካ ዎፓኖታኔ ዴይሻታ ሱሲ አሳፔ ናጋራ ዲጋናስ ዳንዳይና።

5 ሄሳ ጊሽ ኪርስቶሲ ሃይሳ ሃ አላሜዛ ዩዲ “ኔኔ ኢሞታኔ ያርሾ ኮያቤይካ ሺን

ኔ ታስ አሾ ጊጊሳዳሳ። *

6 ታማን ፀጌቲዛ ያርሾኔ ናጋራ ጊሽ ሺቂዛ ያርሾን ኡፋዩታቤይካ” ጊዴስ።

7 ሄ ዎዴ ታኒ “ታ ጊሽ ጊሻ ማፃፉን ፃፊቲዳ ማላ

‘ዎሶ ሄኮ ታኒ ኔ ሽኔ አሳናስ ያዲስ’ ጋዲስ”

ጊዴስ። 8 ሙሴ ዎጋይ ሄሲ ሄሳሶ ሃናና ማላ አዛዚኮካ ኢዚ ቃሴ ኮይሮ “ያርሾ፣ ኢሞታ፣ ፀጌቲዛ ያርሾኔ ናጋራ ጊሽ ሺቂዛ ያርሾ ኔ ኮያቤይካኔ ኢዛን ኡፋዩታቤይካ” ጊስ። 9 ካሌሲዲካ “ሄኮ ታ ኔ ሽኔ አሳና ያዲስ” ጊዴስ። ናምዓንቶዛ ኤሳናስ ኮይሮይሳ ዲጊዴስ። 10 ሃይሳ ሃ “ኢዛ ሽኔ” ጊዛ ቃላ ማላ ሃራ ያርሾ ዛሬሲ ሸሻናስ ኮሾንታ ማላ ዩሱስ ኪርስቶሳ ባጋራ ኢሲቶ ሺቂዳ ያርሾን ጊዩዶስ።

11 ቁሴይ ሃች ሃች ኤቂዲ ባ አሶ ፖሌስ። አስ ናጋራፔ ጊሻናስ ዳንዳይንታይታ ዎንቲን ዎንቲን ሺሽስ። * 12 ኪርስቶሲ ጊዲኮ ያርሾ ኢሲቶ ሜርናስ ጊዳናይሳ ሺሺዲ አዎ ኡሻቻን ኡቲዴስ። 13 ሄ ጋላሳፌ ሲሚን ኢዛ ሞርኬቲ ኢዛ ቶሆ ጋርሳን ዩዴታና ጋካናስ ናጎን ዴስ። 14 ጋሶይካ ኢሲቶ ሺሺዳ ያርሾን ጊያና አሳታ ሜርናስ ጊሺዴስ።

* 9:28 ኢሳ 53:12 * 10:5 ማዛ 40:6-8 * 10:11 ኬሳ 29:38

15 ሄሳ ሄ ሃናዛ ጊሽ ሂሎ አያናይካ ኑስ ማርካቴስ። ኮይሮ፣

16 “ሄሳፌ ጉዩ

ታ ኢስታራ ጌላና ጫቆ ቃላይ ሃይሳ።

ታ ዎጋ ታ ኢስታ ዎዝናን ዎላና።

ኢስታ ዎዝናን ታ ሃፋና”

ጌስ ጎዳይ። * 17 ቃሴካ “ታ ኢስታ ናጋራኔ ማካላ ናምዓንጎል

ቆፒኬ” ጌስ ጎዳይ። *

18 ሄይታንቲ ዉሪካ አቶ ጌቴቴዳፔ ጉዩ ናምዓንጎል ናጋራስ ሺቃና ሃራ ያርሾይ ዴና።

ዉርሴስ ጋካናስ ሚኒ ዳና ማላ ሺቂዳ ሄይስ

19 ሄሳ ጊሽ ታ ኢሻቶ፤ ኑኒ ዩሱስ ኪርስቶሳ ሱላ ባጋራ ጌዴ ኡባፌ ዱማ ጌሽ ጌቴቴዛሶዮ ጌላናስ ሃላቴስ ዴሚዶስ። 20 ሄሲካ ማጋላሻ ባጋራ፤ ሄሲካ ኢዚ ባ አሾ ባጋራ ኑስ ዶዩዳ አራሲኔ ዴዎ ጊዲዳ አጊና። 21 ያሳ ኪላ ቦላ ሹሜቴዳ ቄሴታ ሃላቃይ ኑስ ዲዛ ጊሽ፣ 22 ኑኒ ኑ ኢታ ቆፋፔ ጌያናስ ኑ ዎዝና አራጨቴዲ ኑ አሳቴላካ ሂሎ ሃላን ሜጨቴዲ ቱሙ ዎዝናፔኔ ኩሜላ አማኖን ያሳኮ አኔ ሺቆስ። *

23 ኑስ ሂዶታ ቃላ ኢሚዳዴይ አማኔቴዛዴ ጊዲዳ ጊሽ ኑኒ አማኒዲ ኢዛ ጊሽ ማርካቴዛ ሂዶታፔ ሄ ሃ ጎንታ አኔ ሎዔሲ አይኮስ። 24 ሲቆኒኔ ሎዎ አሶን ኑ ሚኒ ዳና ማላ አኔ ኢሶይ ኢሳ ቆፊሶስ። 25 አኔ ኑ ኡባ ጋላስ ኢሶይ ኢሳራ ጋኪ ጋኪ ኢሶይ ኢሳ ሚንጭሶስ አቲን ኢሲ ኢሲ አሳቲ ሺቆ አጊዳ ማላ አኔ ኑኒ ሺቆዛ አጎኮ፤ ሃራፔካ ጎዳ ዩሱሲ ማታቴዳይሳ ቆፒኬ ካሴፔ ሚኒ ሺቂቱ።

26 ኑኒ ቱማ ሻኪ ኤሪዲ ኤኪዳይሳፌ ጉዩ ኤሪሼ ናጋራ አሲኮ ሃይሳፌ ጉዩ ናጋራስ ሺቃናስ ሃራ ያርሾይ ዴና። 27 ሃራ ቡሮ ሃናናይ ዳሮ ባቢሲዛ ፒርዳይ ያሳ ሞርኬታ ፀጋና ናጊዛ ሚኖ ታማይ ሃላላ ዴስ። *

28 ሙሴ ዎጋ ካዲዳ አሲ ናምፀ ዎይኮ ሄዥ ማርካቴ ማርካቴኮ ማሮይ ባይንዳ ሃይቆን ቃዳዩቴስ። * 29 ሂስቲን ያሳ ና ካዲዳ አሲ ኢዛን ጌዩዳ ጫቆ ሱላ ሂራይሶ ሚሻ ማላ ቆዲዳዴሲኔ ኢዛ ኪያቴላ አያና ኢሴሲዳዴስ አይ ማላ ሄሳፌ አዲዛ ፒርዳይ ኢዛስ ቤሲዛ ኢንቴስ ሚሳቲዜ? *

30 ታኒ ኢዛስ ሃሎ ኪሳና፤ ኢዛዴ አሶ ማላ ኢዛዴስ ታ ዛራና” ጊዳይሳ ኑ ኤሮስ። ቃሴካ “ጎዳይ ባ ዴሬዛ ቦላ ፒርዳና” ጌስ ጎዳይ። *

31 ዴዎ ያሳ ኩሼን ኩንዴሲ ዳሮ ባቢሴስ።

* 10:16 ኤር 31:33 * 10:17 ኤር 31:34 * 10:22 ሌዌ 8:30፤ ሂዚ 36:25

* 10:27 ኢሳ 26:11 * 10:28 ዛሬ 17:5-7፤ 19:15 * 10:29 ኪሳ 24:8

* 10:30 ዛሬ 32:35-36

32 ኢንቴስ ኢሲቶ ፖሮይ ፖሊዳፕ ጉዩ ሜቶ ምዴ ዳሮ ባዪን ኢንቴ ካሴ ሚኒ ኤቂዳ ቤኒ ምዴዛ ዩሺ ቆፒቴ። 33 ኢሲ ኢሲ ምዴ ኢንቴ ዱላታ ዴሬ ሲንሳን ሜሻሲኔ ጎዴቴሳስ አዲ ኢሜቲዴታ። ቃሴ ሃራ ምዴካ ሄሳ ማላ ዋዩይ ኢስታ ቦላ ጋኪዳ አሳታራ ኢንቴካ ኢሲፌ ዋዩ ቤይዴታ። 34 ኢንቴ ኢንቴስ ሃራፕ አዲዛ ሜርናስ ዳና ሃሮይ ዲዛይሳ ኤሪዛ ጊሽ ቃሼቲዳይታስ ሚሼቲዴታኔ ኢንቴ ሃሮይ ቦንቁቲሺን ኡፋይሳን ዳንዳይዴታ።

35 ሄሳ ጊሽ ጊታ ዋጋይ ዲዛ ካሴ ኢንቴ አማኔቴሳ አጎፍቴ። 36 ኢንቴ ያሳ ሼኔ ፖሊዲ ኢዚ ኢንቴስ ኢሚዳ ኡፋይሳ ቃላ ኤካናስ ሚኒ ኤቃናስ ኢንቴና ኮሺስ። 37 ጋሶይካ ጉሳ ምዴፕ ካሊዲ “ያናይሲ ኢዚ ያና፤ ጋምዴና” 38 ዲሎ አሲ ጊዲኮ አማኖን ዴዎ ዴማና፤ ጉዩ ኡንዱዲዛይይ ዲኮ ታ ሼምፖያ ኢዛዴ ቦላ ኡፋዩቱኩ።

39 “ኑኒ ጊዲኮ አማኒዲ አቲዳይታ ባጋ አቲን ጌዴ ጉዩ ኡንዱዲ ዳይዛይታ ባጋ ጊዶኮ” ጊዴስ።

11

አማኖ

1 አማኖ ጌሲ ኢሲ ሚሼ ሃናና ጊዲ ኑ ሲዶንታ ዲሼ ቤዮንታ ሚሼካ ቤዩዳ ማላ ኤሮ ጊ ኤኮ። 2 ካሴ አዋቲ ጋላቴቲዳይ ሄሳ ማላ አማኖና።

3 ሃይሲ ሃ አላሜይ ያሳ ቃላን ሜዴቲዳይሳ ኑ አማኖን ኤሮስ። ሄሳሶካ አይፌን ቤቲዛይሲ ሜዴቲዳይ ቤቲዛ ሚሻፌ ጊዶንታይሳ ኑኒ ኤሮስ። *

4 አቤሌይ ያሳስ ቃዩሌ ያርሾፌ አዲዛ ያርሾ አማኖን ሺሺዴስ። ያሲ ኢዛ ያርሾዛ ጊሽ ሃሳዩሼ ኢዚ አማኖን ጌሽ ጊዲዳይሳ ማርካቲዴስ። ኢዚ ሃይቂንካ ኢዛ አማኖይ ሃሂ ጋካናስ ሃሳዩቴስ። *

5 ሄኖኬይ ሃይቆ ቤዮንታ ማላ ሃይሳ አላሜዛፕ አማኖን ኤኬቲዴስ። ያሲ ኢዛ ኤኪዳ ጊሽ ኢዚ ቤቲቤና፤ ኤኬታናፕ ካሴቲዲ ኢዚ ያሳ ኡፋይሲዳይሲ ዮቴቲዳ ጊሽ ኢዚ ኤኬቲዴስ። *

6 ቃሴካ አማኖይ ባይንዳ ዲሺን ያሳ ኡፋይሳናስ ሙሌካ ዳንዳዩቴና። ጋሶይካ ያሳኮ ሺቂዛዴይ ዉሪካ ያሲ ጊዛይሳኔ ምዝናፕ ኢዛ ኮዩዛይታስ ኢዚ ዋጋ ኢማናይሳ አማኖናስ ቤሴስ።

7 ኖሄስ ያሲ ቡሮ ኖሄይ ባ አይፌን ቤዮንታ ሚሻ ጊሽ ናጌታና ማላ ዮቲን ኖሄይ ያሳ ባቢዲ ባሶ አሳ አሻናስ አማኖን ማርካቤ

* 11:3 ሜዴ 1:1፤ ማዛ 33:6-9፤ ዮሃ 1:3 * 11:4 ሜዴ 4:3-10 * 11:5 ሜዴ 5:21-24

ኪዲዲ አላሜ አሳ ፐርዲሲዲዲ፤ አማኖን ቤተዛ ሂሎቴስ ላቲዛዴ ጊዲዴስ። *

8 አብራሃሜይ ባስ ላታ ቢታ ኤካናስ ዔይጌቲዳ ዎዴ አማኖን አዛዜቲዴስ። አዋ ቢዛኮኔ ኤሮንታ አጊኮካ ኤሮ ጊዲ ቢዴስ። *

9 አላጋ ቢታን ቤቱ አሳ ማላ ቡሮ ኔስ ኢሜታና ጌቱቲዳ ቢታን አማኖን ኡቲዴስ። ኢዛስ ኢሜቲዳ ሂዶታ ቃላ ኢዛራ ኢሲፌ ላታና ዩሳቃ ማላኔ ያቆቤ ማላ ዱንካኔን ዴዲዴስ። * 10 ጋሶይካ ሚና ዲዛሮ ያሲ ኢዞ ቆፐ ሜዲዳ ካታማዮ ኤካና ናጊዴስ።

11 አብራሃሜስ ዎዴይ ጌዴ ቢዳዴ ጊዲኮካ ሳራይካ ዩሎንታ ማካራ ጊዲኮካ ሂዶታ ኢስታስ ኢሚዳዴይ አማኔቲዳዴ ሂስቲ ዔሊዲ አማኖን ና አዋ ጊዳናስ ጋኪዴስ። * 12 ሄሳ ጊሽ ሃይሳ ሃይቂዳ አሳ ማላ ቆዴቲዳ ኢሲ አብራሃሜፕ ሳሎ ያሲንቴ ማላኔ አባ አጩ ማላ ቆዳይ ባይንዳ ዳሮ ዜሬሳይ ቤቲዴስ። *

13 ሄይቲ ዉሪካ ኢስታስ ኢሜቲዳ ሂዶታ ቃላ ዴሞንታ ባ አማኖን ናጊዳ ማላ ሃይቂዳ። ጊዲኮካ ኢስቲ ሃይሳ ቢታ ቦላ ኢማሴኔ ቤቱ አስ ጊዲዳይሳ ኤሪዳ ጊሽ ሃሆን ዲሼ ቤዩዲ ኩሼን አሲዳ ማላ ኡፋይሳን ኤኪዳ። * 14 ሄሳ ማላ ጊዛ አሳቲ ኢስታ ዴሬይ አዋኮኔ ባ ዴሬ ናጊዛይሳ ቆንጩን ቤሴቲስ። 15 ኢስቲ ባ ዩጊ ኬዚዳ ዴሬ ዛሪ ቆፐዛኮ ጉዩ ሲሚ ባና ዳንዳዩቲስ። 16 ሃዲ ሄሳፌ አዲዛ ፑዴ ሳሎን ዲዛ ዴሬ ላሞቱቲስ። ሄሳ ጊሽ ያሲ ኢስታስ ሳሎን ካታማ ጊጊሲዳ ጊሽ “ኢስታ ዓላ ያሳ” ጌቱቲ ዔይጌታናስ ዩላቲቤና።

17 ያሲ አብራሃሜይ ባ ናዛ ዩሳቃ ሹካና ማላ ፓጩን አብራሃሜይ ዩሳቃ ያርሻናስ አማኖን ሺሺዴስ። ያሲ ኢዛስ ኢማና ጊዳይሳ ኢዚካ ባ ና ኢሲኔዛ ሹካናስ ጊጌቲዴስ። * 18 ሄሲካ ያሲ ኢዛስ “ኔ ዜሬሲ ዩሳቃ ባጋራ ዔይጌታና” ጊዳይሳ ማላ። *

19 ያሲ ሃይቂዳዴ ዴንሳናስ ዳንዳዩዛይሳ አብራሃሜይ አማኒዳ ጊሽ ዩሳቃካ ሃይቆፕ ዴንዲዳ አሳ ማላ ናምዓንሶ ዴሚዴስ። 20 ዩሳቃይ ቡሮፕ ሃናናይሳ ቆፐ ኤኪዲ ያቆቤኔ ኤሳዌ አማኖን አንጂዴስ።

21 ያቆቤይ ሃይቃና ጊሽ ዮሴፌ ናይታ ኢሳ ኢሳ አማኖን አንጂዳይኔ ባ ጉፌ ቦላ ዳርቲ ኤቂዲ ጎይኒዳይ አማኖና። *

* 11:7 ሜዴ 6:13-22 * 11:8 ሜዴ 12:1-5 * 11:9 ሜዴ 35:27 * 11:11 ሜዴ 18:11-14፤ 21:2 * 11:12 ሜዴ 15:5፤ 22:17፤ 32:12 * 11:13 ሜዴ 23:4፤ 1ታር 29:15፤ ማዛ 39:12 * 11:17 ሜዴ 22:1-14 * 11:18 ሜዴ 21:12 * 11:21 ሜዴ 47:31፤ 48:1-20

22 ዮሴፊ ሃይቃና ጊሽ ኢስራዔል አሳይ ጊብዔፔ ከዛናይሳ ኢዚ ዮቲዳይኔ ባ ሜቄሳ ጊሽ ኢስቲ አይ አሳናኮኔ ኢስታ አዛዚዳይ አማኖና። *

23 ሙሴይ ዮሴቲን ኢዛስ ማላይ ሎዖ ጊዲዳይሳ ቤዩዲ ኢዛ ዮሊዳይቲ ኢዛ ሄዡ አጊና ጋካናስ ካዎዛ አዛዞ ባቦንታ ቆቲዳይ አማኖና። * 24 ሙሴይ ዲጩ ጋኪዲ “ፓሮኔስ ናይ ና” ጌቴታናይሳ አማኖን ኢዲዴስ። *

25 ጉሳ ዎዴስ ናጋራን ቤተዛ ኡፋይሳፌ አሲዲ ዎሳ አሳራ ሜቶ ቤያናስ ዶሪዴስ። 26 ጊብዔ ዴሬን ዲዛ ሃሮፔ ቦላራ ኪርስቶሳ ጊሽ ዋዩ ኤኮይ ዳሮ አዲዛ ሃሮ ጊዲዳይሳ ዩሺ ቆፐዴስ። ጋሶይካ ኢዚ ሲንሳፌ ኤካናይሳ ቡሮ ሃሆን ቤዩዳ ጊሻሳ።

27 ካዎ ሃንቆስ ባቦንታ አማኖን ጊብዔ ዮጊ ከዚዴስ። ቡሮ ቤቶንታይሳ ቤዩዛ ማላ ቆፐዲ ሄ ቆፋን ሚኒ ኤቂዴስ። 28 ባይራታ ዉርሲ ዎዲዛይሲ ኢስራዔሌታ ባይራ ናይታ ዎዶንታ ማላ አማኖን ፓዚጋኔ ሱሳ ዉዳሳ ዎጋ ዎሲዴስ። *

29 ኢስራዔሌ አሳይ ሜላ ቤታ ቦላ ሃሙቲዛ ማላ ዞዖ አባ ጊዶራ አማኖን ፒኒዴስ። ጊብዔ አሳይ ቃሴ ኢስታሶ ሃናና ጊሽ አባን ሚቴቲዴስ። *

30 ኢስራዔሌ አሳይ ኢያርኮ ጊምቤዛ ላፑን ቃማ ዩዩ ዩዩ አዲዳፔ ጉዩ ጊምቤዛ አማኖን ላሊዴስ። * 31 ላይማን አቂዛ ኤራዓባ ዴሬ ዎሞሳና ዩዳይታ ሳሮን ሞካ ኤኪዳ ጊሽ ሃንኮ አዛዜቶንታ አሳራ ዳዮንታ አማኖን አታዱስ። *

32 ሃይሳፌ አዴስ ሃራ አይ ጋኔ? ጌዶኔ ጊሽ፣ ባራቄ ጊሽ፣ ሳምሶኔ ጊሽ፣ ዮፊታሄ ጊሽ፣ ዳዉቴ ጊሽ፣ ሳሜላ ጊሽ ቃሴ ናቤታ ጊሽ ታ ዮቶንታ ማላ ታስ ዎዴይ ዴና። * 33 ሄይታንቲ አማኖን ካዎታ ዎኒዳ፣ ሱራ ፐርዳ ፐርዲዳ፣ ባስ ኢሜቲዳ ሂዶታ ቃላ ኤኪዳ፣ ጋሞታ ዱና ጎርዲዳ፣ * 34 ታማ ዎልቃ ቶይሲዳ፣ ቃራ ማሻፌ ኬሲ ኤኪ አቲዳ፣ ዳቡራፔ ሚኒዳ፣ አላሶን ጎባታ ጊዲዳ፣ አላጋ አሳ አላ ጎዲዳ፣ * 35 ማጫሳታስ ሃይቂዳይቲ ፓዲዳ፣ ባጋይቲ ቃሴ ሄሳፌ አዲዛ ሃይቆፔ ዴንሲ ዴማናስ ጊዲ ሃይቆፔ አቴሲ ሌቂዲ ሃይቆስ ባና አሲ ኢሚዳ፣ ዋዩፔ አታናስ ኮይቤቴና።

* 11:22 ሜዴ 50፡24፣25፤ ኬሳ 13፡19 * 11:23 ኬሳ 2፡2፤ 1፡22 * 11:24 ኬሳ 2፡10-12 * 11:28 ኬሳ 12፡21-30 * 11:29 ኬሳ 14፡21-31 * 11:30 ኢያ 6፡12-21 * 11:31 ኢያ 2፡1-21፤ 6፡21-25 * 11:32 ዳና 6፡11-8፡32፤ 4፡6-5፡31፤ 13፡2-16፡31፤ 11፡1-12፡7፤ 1ሳሜ 16፡1፤ 1ካዎ 2፡11 * 11:33 ዳኔ 6፡1-27 * 11:34 ዳኔ 3፡21-30

* 36 ኢሲ ኢሲ አሳቲ አሳን ካዔቲዳ፤ ጋራፌቲዳ፤ ባጋይቲ ቃሴ ቃሾ ኬሲ ጊሊዳ። * 37 ሹቻን ጫዴቲዳ፤ ማጋዜንካ ናምዑ ኬዚ ጳሊቁቲዳ፤ ማሻን ሹኬቲ ሃይቁዳ፤ ዋዩቲሼ፤ ጎዴቲሼኔ ዳቡርሼ ዶርሳ ኢቴኔ ዴይሻ ኢቴ ማይዒዲ ዋዩቲዳ። * 38 ሃ አላሜይ ኢስታስ ቤሶንታይሳ ጊዲዳ ጊሽ ባዞኒኔ ጊዜን ጎንጎሎኒኔ አላ ጊዶን ዋዩቲዳ።

39 ሄይታንታ ኡባታ አማኖ ጊሽ ማርካቲኮካ ኢስታፌ አኒካ ኢሜታና ጌቴቲዳ ሂዶታ ቃላ ጋኪዲ ኤኪዳዴይ ዴና። 40 ዶሲ ኑስ ሄሳፌ አዲዛዝ ጊጊሲዳ ጊሽ ኑ ባይንዳ ኢስቲ ሃላላ ኩሜስ ጊዳና ዳንዳይቤቴና።

12

ዶሲ ባ ናይታ ሴሬስ

1 ሄሳ ጊሽ ሻራ ማላ ኑና ዩይ አዲዳ ዳሮ ማርካቲ ኑስ ዲሺን ኑና ዴዒዛ ቶሆኔ ቃሴ ኑና ቃቺ አይኪዛ ናጋራ ወርሲ ኑፔ ዎራ ዩጊዲ ኑ ሲንሳን ዲዛ ዎሳ ጊንጫኒኔ ዳንዳያን አኔ ዎዶስ። 2 ኑ አማኒዛ አማኖዛስ ኮይሮኔ ፖሎ ጊዲዳ ዩሱሳ አኔ ዌሎስ። ኢዚ ባ ሲንሳን ዲዛ ኡፋይሳ ጊሽ ማስቃሌ ቦላ ሃይቆ ዳንዳዩዲ ማስቃሌ ቦላ ባና ጋካና ካወሻቴሳ ሌቁዲ ዎሳ አልጋስ ኡሻቻን ኡቲዴስ።

3 ሂስቲኮ ኢንቴ ዳቡሪዲ ሂዶታ ቃንዎንታ ማላ ሄሳሶካ ናጋራንቻታፔ ካሴ ኢዛ ቦላ ጋኪዳ ሄሳ ማላ ኤቁቴስ ዳንዳዩዳ ዩሱሳ ቆፒቴ። 4 ሱሲ ጉካና ጋካናስ ናጋራራ ኢንቴ ቡሮ ኤቁቲቤይኬታ። 5 ኢንቴ ዎሳ ናይታ ጊዲ ኡቲዲ ቃላይ ጊዛይሳ ባሊዴታ። “ታ ናዞ ዎሳ ሴራ ካወሻን ዌሎፋ፤ ኔና ኢዚ ሴሪዛ ዎዴ ሂዶታ ቃንዎፋ። 6 ጋሶይካ ጎዳይ ባ ዶሲዛዴ ሃንቁስ፤ ኢዚ ባ ዶሲዛዴ ሴሬስ። ኢዚ ባ ና ማላ ዌሊዛዴ ቃዓዩስ” ጊዴስ።

7 ዶሲ ኢንቴና ባ ና ማላ ቆዲዛ ጊሽ ሃንቆ ዳንዳዩቴ። አዎይ ሃንቆንታ ናይ አኔ? 8 ናይ ወሪ ሴራን ዲጪዛሶ ኢንቴ ዲጮንታ አጊኮ ኢንቴ ካሬን ዩሌቲዳ ና አቲን ሶ ና ጊዴኬታ። 9 ሄሳ ኡባሬ ቦላራ ሃይሳ ቢታ ቦላ ኑና ሃንቁ ዲቺዳ አሾ አዋቲ ዴቴስ። ኑካ ኢስታ ሰንቾስ። ሂስቲን ዴዎን ዴያናስ ኑስ አያና አዎ ጊዲዳይሳስ አዛስ ሄሳፌ አሲ አዛዜቶኮኒ? 10 ኑ አዋቲ ኑና ባስ ሎዎ ሚሳቲ ቤቲዳ ማላ ጉሳ ዎዴስ ቃዓዩቴስ። ዶሲ ጊዲኮ ኑኒ ኢዛ ጊሻቴሳ ኢዛፔ ዴማና ማላ ኑና ጎዳናስ ቃዓዩስ። 11 ቁፃቴይ ወሪካ ሃሊስ

* 11:35 1ካዎ 17:17-24፤ 2ካዎ 4:25-37 * 11:36 1ካዎ 22:26-27፤ 2ታር 18:25-26፤ ኤር 20:2፤ 37:15-16፤ 38:6 * 11:37 2ታር 24:21

ኡፋይሶንታ ኢታ ሚሳቴስ ሺን ጉዩፔ ቃሴ ዶሲ ኤኪዳ አሳታስ ሳሮቴሲ ኢዛን ኩሚዳ ጊሎቴሳ አይፌን ጋሴስ።

12 ሄሳ ጊሽ ዳቡሪዳ ኢንቴ ቁሴኔ ኢንቴ ጉልባቴ ሚኒሲቴ። *

13 ዎቤይ ፓፃና ማላ አቲን ካሴፔ አሲ ዎቦንታ ማላ ኢንቴ ቶሆስ ሎዎ ኦጌ ጊጊሲቴ። *

ዎሳስ አዛዜቶንታዴስ ኢሜቲዳ አዛዞ

14 አሲ ኡባራ ሳሮ ዳና ማላ ኢንቴስ ዳንዳዩቲዛይሳ ዉርሲ አሲቴ። ጌያና ማላ ኮዩቴ። ጌሻቴሲ ባይንዳ ጎዳ ቤያናስ ዳንዳዩቴና። 15 ኢንቴፌ ኢሳዴስካ ዎሳ ኪያቴሲ ፓጮንታ ማላ ቃሴካ ጫሞ አይፌ አይፊዛ ሚሲ ሞኪዲ ሜቶ ሜዶንታ ማላኔ ዳሮታ ሞሮንታ ማላ ናጌቴቴ። * 16 ኢሲቶ ማና ካሳስ ባ ባይራቴስ ባይዚዳ ኤሳዌ ማላ ኢንቴፌ ኦኒካ ላይማቲዛዴ ዎይኮ ዎሴ ቦንቾንታዴ ጊዲ ቤቶንታ ማላ ናጌቴቴ። *- 17 ኤሳዌይ ጉዩፔ ካሴ ባ አንጆዛ ላታናስ ዛሪ ኮዩን ኢዛስ ኢሜቶንታ ዲጌቲዳይሳ ኢንቴ ኤፊታ። ኢዚ ባና ጋኪዛ አንጆዛስካ ዳሮ ዩኪሼ ኮዩዲካ ዛሪ ዴማናስ ዳንዳይቤና። **

18 ኩሼን ቦቺኮ ቦሼቲዛ ታማይ ኢዛ ቦላ ኤዪዛ ሲና ዙማኮ ሄ ዱማኮ፣ ሄ ቱላሌዛኮኔ ሄ ጎቴ ጫርኮዛኮ ኢንቴ ጋኪቤይኪታ።

19 ኢንቴ ዛዬ ጊሪሳኮ ዎይኮ ሃይሳን ሲዩቲዛ ቃላ ጊሪሳኮ ጋኪቤይኪታ። ሄሳ ሲዩዳ አሳቲካ ሃራ ቃላ ጉጆንታ ማላ ዎሲዳ።

20 ሄሳስ ጋሶይካ “ሃራይ አቶሺን ሜሄይካ ዙማ ቦቺዛ ጊዲኮ ሹቻን ጫዴቲ ሃይቆ” ጊዛ አዛዞዛ አሳይ ናጋናስ ዳንዳይቤና። * 21 ሄ ዎዴ ሄን ሃኒዛይሲ ዉሪካ ዳሮ ባቢሲዛይሳ ጊዲዳ ጊሽ ሙሴይካ “ታ ባባዳ ኮኮራዲስ” ጊዴስ።

22 ኢንቴ ቃሴ ሃ ጊዮኔ ዙማ ቦላ፣ ፑዴ ሳሎ ዩሩሳላሜ፣ ዴዎ ዎሳ ካታማ ኡፋይሳን ሺቂዳ ቆዳይ ባይንዳ ኪታንቻታኮ ዩዴታ።

23 ኢስታ ሱንሲ ሳሎን ፃፌቲዳ ባይራታ ማባራንኮ፤ ኡባስ ዳና ጊዲዳ ዎሳኮ ኢስታ ቦላ ዎሶይ ባይንዳ ጊሎ አሳታ ሽምፖይ ዲዛሶ ማቲዴታ። 24 ኦራሳ ጫቆን ማቃዩንሲዛ ዩሱሳኮ ሄሳሶካ አቤሌይ ሺሺዳ ሱሳፌ አዲዛ ጫቆ ቃላ ዮቲዛ አራጩቲዳ ሱሳኮ ጋኪዴታ። *

25 ኢንቴስ ዮቲዛይሳ ኢንቴ አካይ ጎንታ ማላ ናጌቴቴ፤ ሄይታንቲ ዎሲ ቤታ ቦላ ዲዛ አሳ ባጋራ ኢስታስ ዮቲዛይሳ ኤኮንታ

* 12:12 ኢሳ 3:3 * 12:13 ሌም 4:26 * 12:15 ዛሬ 29:18 *- 12:16 ሜዴ 25:29-34 * 12:17 ዴማናስ ዳንዳይቤና ማራታናስ አይኮ ኢዲሌ [ቃዳ] ዴሚቤና ጉሳ። * 12:17 ሜዴ 27:30-40 * 12:20 ኪሳ 19:12-13 * 12:24 ሜዴ 4:10

ኢዲዲ ኢዛፔ አታናስ ዳንዳዮንታ አጊኮ ኑኒ ሳሎፔ ዩዳይሲ ኑስ የቲሺን ኑ ኤኮንታ ኢዲኮ ኢዛፔ ዋኒዲ አታኔ? * 26 ሄ ዎዴ ቃላ ጊሪሳን ቢታ ቃሊዴስ። ሃሂ ቃሴ ቢታ ዓላላ ጊዶንታ ታ ሳሎካ ቃሴካ ዛራዳ ኢሲቶ ቃሳና” ጊዛ ቃላ የቲ ዎሊዴስ። * 27 ሃይሲ “ቃሴካ ታ ዛራዳ ኢሲቶ” ጊዛ ቃላይ ኑና ቤሲዛይ ቃዎንታይቲ ሚኒ ዳና ማላኔ ቃዊዛይቲ ሄይቲካ ሜዴቲዳይቲ ኪቻናይሳ ቤሴስ።
 28 ሄሳ ጊሽ ኑኒ ሙሌካ ቃዎንታ ካዎቴስ ላታና ጊሽ አኔ ዶሴ ጋላቶስ። ቃሴካ ኢዛ ኡፋይሲዛ አጌራ ቦንቾሲኔ ያሻቴሳን አኔ ኢዛስ ጎይኖስ። 29 ኑ ዶሳይ ፀ-ጊዛ ታማ ማላ። *

13

ዉርሴሳ ዞሪ

1 ኢንቴ ኢንቴ ጊዶን ኢሻታ ማላ ዶሴቲቴ። 2 ኢማሳ ሞኮ ባሎፕቴ፤ ኢሲ ኢሲ አሳቲ ሄሳሶ አሲሼ ኤሮንታ ኪታንቻታ ኢማሳቴስ ሞኪ ኤኪዳ። * 3 ቃሾ ኬሳን ዲዛይታራ ኢንቴካ ቃሾቲዳ ማላ ኢስታስ ቆፕቴ። ሄሳሶካ አሳ ኩሼን ዋዩቲዛይታራ ኢንቴካ ዋዩቲዛ ማላ ኢስታስ ቆፕቴ።
 4 ኤኮይ ጌሎይ ኡባ አሳ አቻን ቦንቼቶ። ኢንቴ ሂሴይ ጊሽ ጊዶ። ጋሶይካ ላይማ አሞይ ዲዛይታኔ ላይማቲዛይታ ቦላ ዶሲ ፕርዳና።
 5 ሚሻ ሲቆፔ ናጌቲቴ። ኢንቴስ ዲዛይሲ ጊዳና፤ ሄሳስ ጋሶይ ዶሲ “ታ ኢንቴና ሙሌካ አጊኪኔ ዩጊኪ” ጊዴስ። * 6 ሄሳ ጊሽ ኩሜሳ ዎዝናፔ ኑኒ “ጎዳይ ታስ ማዶ፤ ታ ባቢኪ። ታና አሲ አይ አሳና ዳንዳዩኬ?” ጎስ። *
 7 ኢንቴስ ዶሳ ቃላ ኮይሮፔ የቲ ካሌሲዛይታ ባሎፕቴ። ኢስታ ዱሳን ቤቲዛ ሎዎ አይፌይ ዲዛይሳ ዩሺ ቆፕቴ። ኢንቴካ አማኖን ኢስታ ሚሳቲቴ። 8 ዩሱስ ኪርስቶሲ ሃቺካ ዎንቶካ ሜርናስካ ኢዚ ኢዛኮ! 9 ዱማ ዱማ ኢማሳ ቲሚርቴ ኤኮፍቴ፤ ኑ ዎዝናይ ሚኒ ኤቂዛይ ዶሳ ኪያቴሳን አቲን ካሳ ዎጋ ናጎን ጊዴና። ሄሳ ሄ ዎጋ ናጊዛይቲካ ኢዛን ጎሜቲቤቴና።
 10 ኑስ ያርሾሶይ ዴስ። ጊዲኮካ ዱንካኔዛ ጊዶን አሲዛ ቄሴቲ ሄ ያርሾሶዛ ቦላ ዲዛ ካሳፌ ኤኪ ሞንታ ማላ ዲጌቲዳ። 11 ቄሴታ ሃላቃይ ናጋራ ቴቂዛ ሜሄ ሱስ ኤኪዲ ኡባፌ ዱማ ጌቴቲዛ ኪፊሌ ጌሌስ። ሜሄታ አሾይ ጊዲኮ ካታማፔ ካሬን ፀ-ጌቴስ። * 12 ሄሳሶካ

* 12:25 ኪሳ 20:22 * 12:26 ሃጌ 2:6 * 12:29 ዛሬ 4:24 * 13:2 ሜዴ 18:1-8፤ 19:1-3 * 13:5 ዛሬ 31:6-8፤ ኢያ 1:5 * 13:6 ማዛ 118:6 * 13:11 ሌዌ 16:27

ዮሱሲ ባ ሱሳ ባጋራ አሳ ጊሻናስ ካታማ ፔንጌሬ ካሬን ሜቶ ቤዬዴስ።

13 ሄሳ ጊሽ ኑካ ኢዚ ቶኪዲ ካዉሻቴላ ቶኪዳ ኑ ዲዛሶፔ ጌዴ ኢዛኮ ካሬ አኔ ኬዞስ። 14 ጋሶይካ ሃይሳን ኤቂ ዳና ካታማይ ኑስ ዴና። ጊዶ አቲን ቡሮ ሲንሳፌ ያና ካታማዮ ናጎስ። 15 ሄሳ ጊሽ ኡባ ዎዴ ጋሳታ ያርሾ ሄሲካ ኢዛ ሱንሳስ ማርካቲዛ ኑ ዱናፔ ቤቲዛ አይፌ ጊዲዳዝ ዮሱሳ ባጋራ ያሳስ አኔ ሺሾስ። 16 ቃሴካ ሎዎ አሶኔ ኢንቴስ ዲዛይሳፌ ሃራታስ ኢሞ ባሎፒቱ። ያሲ ሄይታንታ ማላ ያርሾን ኡፋዮቴስ።

17 ኢንቴና ካሌሲዛይታስ አዛዜቲቴኔ ሃራቲቴ። ሄሳስ ጋሶይካ ኢንቴ ጊሽ ኢስታ አላፌቴላን ዳሮ አይቺዛ ጉዳይ ዲዛ ጊሽ ኢንቴ ሺምፖ ጊሽ ዳሮ ባዪቴቴስ። ሄሳ ጊሽ ኢስቲ ባ አሲዛ አሶዛ ላንጨቲሼ ጊዶንታ ኡፋይሳን አሳና ማላ ኢንቴ ኢስታስ አዛዜቲቴ። ኢንቴ ሄሳሶ ሂስቶንታ አጊኮ ኢንቴስ ሎዔና። 18 ኑስካ ዎሲቴ። ኡባሶራካ ሎዎ ዱስ ዳናስ ላሞቲዛ ሎዎ ቆፋይ ኑስ ዲዛይሳ ኑ ሲዶኮ። 19 ሃራፔካ ታ ኢንቴኮ ኤሌን ሲማ ባና ማላ ታስ ኢንቴ ዎሳና ማላ ሃዳራ ጋይስ።

20 ዶርሳታ ሄንሳንቻይ ዎጋ ጎዳ ዮሱስ ኪርስቶሳ ባ ሜርና ጫቆ ቃላ ሱሳን ኢዛ ሃይቆፔ ዴንሲዳ ሳሮቴሳ ያሲ። 21 ኢንቴ ኢዛ ሼኔ ፖላና ማላ ሎዔቴላን ኢንቴና ጊዲሶ። ያሳ ኡፋይሲዛይሳ ዮሱስ ኪርስቶሳ ባጋራ ኑናን አሶ። ኢዛስ ሜርናፔ ሜርናስ ቦንቾይ ጊዶ። አሚን። 22 ታ ኢሻቶ! ኢንቴስ ዓፊዳ ዞሬ ቃላይ ጉስ ጊዲዳ ጊሽ ኢንቴ ሃንቁቶንታ ማላ ታ ኢንቴና ሃዳራ ጋይስ። 23 ኑ ኢሻ ዊምቶሲ ቢርሼቲዳይሳ ኢንቴ ኤራና ማላ ታ ኮያይስ። ኢዚ ኤሶን ታኮ ዩኮ ታ ኢዛራ ሄ ባዳ ኢንቴና ሄን ቤያና።

24 ኢንቴና ካሌሲዛይታ ኡባታሲኔ አማኒዛ አሳ ኡባስ ታ ሳሮካ ዮቲቴ። ኢዓሲያን ዲዛ አማኒዛ አሳይካ ኢንቴና ሳሮ ጌስ። 25 ያሳ ኪያቴሲ ኢንቴናራ ጊዶ። አሚን።

አራሳ ጫቆ ማገፋ ጋሞላ

New Testament in Gamo (ET:gmv:Gamo)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gamo

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Gamo

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25
